

**Uunga siunnersuut: Soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut pinngitsoorani
ilaanissaq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx 2016-imeersoq
Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisumit saqqummiunneqartoq**

pillugu

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap

inatsisissatut siunnersuutip aappassaaneerpeqarneranut

ISUMALIUTISSIISUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Jens Immanuelson, Siumut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqtigiit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Suka K. Frederiksen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Steen Lyng, Atassut
Inatsisartunut ilaasortaq Tillie Martinussen, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Sara Olsvig, Inuit Ataqtigiit

UKA 2016-imi ulloq 21. september siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Inuit 18-ileereersimasut Kalaallillu Nunaannut tamakkiisumik akileraartussaataasut soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut pinngitsooratik ilaanissaat siunnersuutikkut atuu-tilersinneqassaaq. Inuilli ukiumut 100.000 kr.-it ataallugit isertitaqartut siunnersuummi ilaatinneqangillat. Siunnersuuteqarnermi anguniagaavoq pisortat aningaasaqarnerata attanneqar-sinnaanissaanut ikorfartuinissaq aammalu siunissami soraarninngorumaartussat inuuniar-nikkut atugaannik pitsanngorsaanaq.

2. Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera

Siunnersuut siullermeerinninnermi amerlasuunit taparserneqarpoq.

3. Tusarniaaneq

Siunnersuut 4. december 2015-imit 13. januar 2016-imut kiisalu iluarsissutaa 6. juni 2016-imit 4. juli 2016-imut tusarniutigineqarput. Tusarniaanermut akissutit tiguneqartut siunner-

suummut nassuiaatini Naalakkersuisunit nassuiaatigineqarlutillu oqaaseqarfigineqarput. Tusarniaanerup ingerlanneqarneranut ataatsimiititaliaq allanik oqaaseqaatissaqanngilaq.

4. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Grønlandsbankenip aammalu Inuusutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfiup tusarniaanermut akissutaat ataatsimiititaliamit immikkut maluginiarneqarput, taakku oqaatigaat siunnersuut isertitakinnerit tunngaviumik pisariaqartitanik pisiniarnissaminut periarfissannut pitsaanngitsumik sunniuteqassasoq. Tamatuma ilaatigut kingunerissavaa niuertarfiit kaaviiartitaasa appariarnerat ilaatigullu isumaginninnermut aningaasartuutit qaffariarnerat.

Naalakkersuisut tassunga atatillugu oqaatigaat piffissaq qaninneq isigalugu innuttaasut atuinerata appariaateqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaasoq. Akerlianilli ungasinnerusoq isigalugu innuttaasut atuinissamut periarfissaat annertunerulissasut.

Kiisalu Naalakkersuisut oqaatigaat:

“Ilumoorpoq pingaartumik isertitakinneruni aningaasat atorneqarsinnaasut apparneri isumaginninnikkut akilersuutinut aningaasartuutit qaffannerinik akiligassatigullu kinguaattoorutit qaffannerinik kinguneqarsinnaammata. Taamaalluni pissutsit taakku aallaqqaammut siunnersuutip allanngortinnissaanut pissutissaqartitsilerput. Innuttaasut, soraarninngornissaminut ileqqaagaqariinngitsut ileqqaakkamik qaffannerisa peqatigisaanik maannakkut isertitaat aamma/imaluunniit taakku isertitaat akileraaruserneqartussat appassapput. Ilaannut tamanna isumaginninnikkut pisartakkanik tunniussisarnerit qaffannerinik kinguneqartussaassaaq, assersuutigalugu ineqarnermut tapiissutit, taamaalluni pineqartoq erseqqinnerusumik nassuiarneqanngitsumik annertussuseqartumik aningaasat atorsinnaasaani appariarnerannut taarsiiffigineqassalluni.

Akilaartarnerit aamma isumaginninnikkut aqqissuussinerit ilaatigut ataqatigiinnerit pitsaanerulersinnissaat Naalakkersuisut siunertaraat. Inuit taakku akiligassaa sa ingerlaavartut akilernissaannut naammaginantumillu inuunerup ingerlanneqarnissaanut aningaasanik naammattunik atugaqarnissaannik qulakkeerinissaq siunertaralugu isertitakinnerusut aningaasat atorsinnaasaat nalilersorlugu sulinermit tassani ilaassaaq.”

Kiisalu Naalakkersuisut ima oqarnerat ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq; inatsisissatut siunnersuutip akuerineqarnerata kingunitsiannguaq allaffissornikkut suleqatigiissitamik pileritsisoqassasoq peqataasunit attuumassuteqartunik amerlasuunit peqataasoqartoq, ilaatigut akissarsiakinnerusuni kajumissaatitigut aqqissugaanerit allallu ataqatigiissitsinermit ajornartorsiutaasinnaasut immikkut misissorneqarnissaat siunertaralugu aamma inatsisissatut siunnersuutip atulersinnissaanut allannguutissat siunnersuuteqarnissamut kingusinnerusukkat pisariaqartitsisoqassanersoq nalilersorlugu. Taamatut sulineq sulinermit tunngasut iluanni

Naalakkersuisut maannakkut suliniutaannut iluaqutaanissaanut naleqqiullugu pingaaruteqartutut isigineqarpoq, taamaalillunilu aamma Naalakkersuisut sulisoqarnermi periusissiaannut, soraarnerussutisianut tunngasuni aamma isumaginninnermut tunngasuni.

Taamatut sulinerup piaarnerpaamik aallartinneqarnissaa peqataasunit pingaaruteqartutut isigineqarpoq, taamaalilluni piffissaagallartillugu inatsisip matuma iluarsineqarnissaanut kaammattuutit pigineqalerlutik, sapinngisamillu UKA2018 sioqqullugu. Sulineq taanna pillugu ataatsimiititaliaq ingerlaavartumik ilisimatittaqullugu Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit qinnuigineqassapput.

AK, GE, IMAK, NPK aamma PPK assigalugit suliaq matumani pineqartoq pillugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut sasartinneqarnissani GE-p qinnutigaa. Aningaasarsianit akileraartutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisisaattut siunnersuummut (UKA 2016/22) ilutigitillugu saqqummiunneqartumut atatillugu inatsisissatut siunnersuut aamma isigineqassammat taanna aamma ilaatigut tikinneqarpoq. Tamatum kingorna siunnersuut Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisumit nassuiaateqarfigineqarpoq, tamatumani apeqquteqarnissamut ataatsimiititaliaq periarfissaqartinneqarluni. Kiisalu ataatsimiititaliap KNAPK ataatsimeeqatigaa, KNAPK-llu ataatsimiititaliamut saqqummiuppaa siunnersuut kattuffiup ilaasortaanut qanoq kinguneqassanersoq.

Kattuffinnit saqqummiunneqartut tunngavigalugit Naalakkersuisunut apeqquteqarnissaaq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq. Piffissaasuaneq pissutigalugu allakkatigut akissutit siunnersuutip matuma aappassaaneerineqarnissaa sioqqullugu tiguneqarnissaat naatsorsuutigineqanngilaq. Kiisalu ataatsimiititaliamit ilisimaneqarpoq siunnersuutip pingajussaaneerineqarnissaanut allannguutissatut siunnersuummik Naalakkersuisut saqqummiussilersaartut. Taamaattumillu siunnersuummut inaarutaasumik inassuteqaatini isumaliutissiissummi matumani ataatsimiititaliap saqqummiussinnaanngilaa.

5. Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Siunnersuutip piviusunngortinneqarnerata aningaasaqarnikkut kingunerisassai siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini immikkoortoq 3 aamma 4-mi nassuiaatigineqarput. Tassani ilaatigut allassimavoq; soraarnerussutisiaqarnissamut aqqissuussinernut akiliutit amerliartorerisa kingunerisaanik akileraarutitigut isertitassat tamarmiusut ikileriaataat 225 mio. kr.-it missaanniissangatinneqarput, tassa aqqissuusineq tamakkiisumik atuutsinneqalerpat. Soraarnerussutisiaqarnissamut ileqqaakkanut akiliutit amerleriaataasa 50 procentii soraarnerussutisiaqarnissamut aqqissuussinernut Kalaallit Nunaata avataaniittunut akilernerqassasut naatsorsuutigigaanni, taava aningaasalersuinissami pisariaqartinneqassapput 112,5 mio. kr.-it, amerleriaatimmi sinneri akileraarutitigut isertinneqartussat ikileriarinissaannik kinguneqassanngimmata. Akileraarutitigut isertitassat ikileriaatissaasa 112,5 mio. kr.-it taaneqartut amerlanersaat soraarnerussutisiaqarnissamut aqqissuussinernut nunani allaniittunut akiliutinik akileraarusiinnikkut akileraarutitigut isertinneqarnerusussanik matussuserneqartussaapput. Tassuunakkut isertinneqarnerusussat katillutik 105 mio. kr.-iunissaat eqqoriarne-

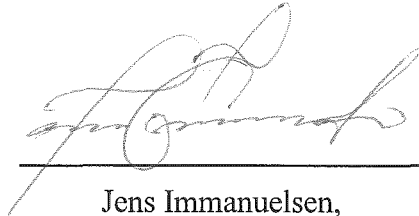
qarpoq. Aningaasat sinnerisa 7 mio. kr.-it pisortat aningaasarsuutaasa sipaaruteqarfigineqarnerisigut aningaasalersorneqarnissaat naatsorsuutaavoq.

6. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Tamanna tunngavigalugu siunnersuut Inatsisartunit akuerineqassasoq ataatsimiititaliamit isumaqatigiittumit inassutigineqarpoq.

Siunnersuut pingajussaaneerneqannginnermini ataatsimiititaliamut suliarineqaqqittussanngorlugu innersuunneqassasoq ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqarpoq, taamaaliornikkut allannguutissatut siunnersuut Naalakkersuisunit saqqummiunneqalersaartutut ataatsimiititaliamit ilisimaneqartoq ataatsimiititaliamit isummerfigineqarsinnaaqqullugu, taamaalillunilu Naalakkersuisut ataatsimiititaliap apeqqutaanut akissutaat ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninneranut ilanngunneqarsinnaaqqullugit.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiissummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.



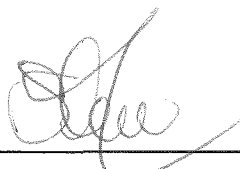
Jens Immanuel, Siulittaasoq



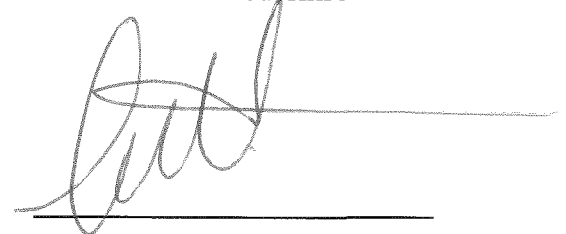
Aqqaluaq B. Egede



Suka K. Frederiksen



Steen Lyng



Tillie Martinussen



Peter Olsen



Sara Olsvig